BOOKLET NO.

केंद्राची संकेताक्षरे

प्रश्नपुस्तिका-II

एकूण प्रश्न : 100

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान वेळ : 1 (एक) तास

एकूण गुण: 100

शेवटचा अंक

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी. परीक्षा-क्रमांक
- आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसस्ता बॉलपेनने लिहावा.
- वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**
- ্ (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैको सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकिरता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
  - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. <u>यास्</u>तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील** प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- ्रप्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तिनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळाणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकच्या शेवटच्या पानावर पहा

उधड़ सील 40 सूचनेविना पर्यवेक्षकांच्या कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1.	पुढीत	ठपैकी को णत	या राज्या	ने इ-तुरुंग हा	प्रकल्प स्	रू केल	ा आहे ?
	(1)	पश्चिम बं	गाल			(2)	केरळ
	(3)	तामिळनाड	ź			(4)	जम्मू आणि काश्मीर
	Whi	ch among	g the fo	llowing st	tates has	laund	hed the e-prison project?
	(1)	West Be	engal			(2)	Kerala
	(3)	Tamil N	ladu			(4)	Jammu and Kashmir
 2.	जोङ	ग्रा लावा :					
		'अ'				'ब'	
		(लेखक	)			(ग्रंथ	1)
	(a)	शैलेंदर सि	ंह		(i)	मंथन	
	(b)	रमेशचंद्र १			(ii)	उत्तरा	र्ध
	(c)	जी.एच. न			(iii)	हशिए	
	(d)	माधवी स			(iv)	विनार	
	` ,	ग्री उत्तरे :	14/114		(14)	1-11	
	पया		\ (-)	(4)			
	(1)	(a) (b (iii) (iv		(d) (i)			
	(2)	(iii) (iii					
	(3)	(iv) (ii		(ii)			
	(4)	(iv) (i)		• •			
	• •	ch the pai	•	(-)			
		'A'				' B'	
		(Author	:)			(Boo	ks)
	(a)	Shailend	ler Sing	gh	(i)	Man	than
	(b)	Ramesh	Chanc	ira Shah	(ii)	Utta	rardha
	(c)	G.H. Na	ıyak		(iii)	Hasl	niye Par
	(d)	Madhav	′i Sard€	esai	(iv)	Vina	yak
	Ans	wer Opti	ons :				
		(a) (b	) (c)	(d)			
	(1)	(iii) (iv	/) (ii)	(i)			
	(2)	(iii) (ii)	) (iv)	(i)			
	(3)	(iv) (iii	i) (i)	(ii)			
	(4)	(iv) (i)	(iii)	(ii)			

		×.	
3.	अयाग्य	कथन आळखा	1

- (1) NITI आयोग 1 जानेवारी, 2015 पासून अस्तित्वात आला.
- (2) NIT1 च्या उपाध्यक्षाची नेमणूक राष्ट्रपतीद्वारे केली जाते.
- (3) राजनाथ सिंह, अरुण जेटली हे NITI चे पदसिद्ध सदस्य आहेत.
- (4) NIT1 आयोगाचे अध्यक्ष नरेंद्र मोदी आहेत.

Select the incorrect statement:

- (1) NITI Aayog came into existence on January 1, 2015.
- (2) Vice Chairperson of NITI is appointed by the President.
- (3) Rajnath Singh, Arun Jaitley are ex-officio members of NITL
- (4) Narendra Modi is a Chairperson of NITI Aayog.
- 4. एल.पी.जी. सब्सिडी सोडण्यात कोणते राज्य प्रथम क्रमांकावर आहे? (जानेवारी 2017 पर्यंत)
  - (1) उत्तर प्रदेश

(2) महाराष्ट्र

(3) मध्य प्रदेश

(4) प. बंगाल

Which State has been ranked first in leaving LPG subsidy? (Up to January 2017)

(1) Uttar Pradesh

- (2) Maharashtra
- (3) Madhya Pradesh
- (4) West Bengal
- 5. भारतात खालीलपैकी कोणत्या तीन महिला प्रथमच लढाऊ विमानाच्या वैमानिक बनल्या ?
  - (1) अवनी चतुर्वेदी, दामिनी भारद्वाज, कांता चव्हाण
  - (2) अवनी चतुर्वेदी, भावना कांत, मोहना सिंह
  - (3) दामिनी भारद्वाज, मोहना सिंह, कांता चव्हाण
  - (4) मोहना सिंह, कांता चन्हाण, भावना कांत

Which of the following three women became the first fighter plane pilot in India?

- (1) Avani Chaturvedi, Damini Bharadwaj, Kanta Chavan
- (2) Avani Chaturvedi, Bhavana Kant, Mohana Singh
- (3) Damini Bharadwaj, Mohana Singh, Kanta Chavan
- (4) Mohana Singh, Kanta Chavan, Bhavana Kant

6.

योग्य कथने ओळखा :

	(a)	दहशतवाद विरोधी पोलीस	पथकाची स्थाप	ना महा	राष्ट्रामध्ये २००४ साली इ	प्राली.	
	(b)	गीता चव्हाण या महाराष्ट्रान	त्र्या पहिल्या AT	S, महि	ला अधिकारी बनल्या.		
	(c)	मीरा बोरवणकर या ATS	च्या पोलीस आ	युक्त म्ह	प्णृन काम करणाऱ्या पहि	ल्या महिला	ठरल्या.
	पर्यार	यी उ त्तरे :					
	(1)	फक्त (a), (b)		(2)	फक्त (a), (c)		
	(3)	फक्त (b), (c)		(4)	वरील सर्व		
	Sele	ct the correc t statemer					
	(a)	The Anti Terrorist S	-				
	(p)	Gita Chavan became					7
	(c)	Mira Borwankar bed ATS.	rame a first	woma	an, who worked as	s Police C	ommissioner of
	Ans	wer Options :					
	(1)	Only (a), (b)		(2)	Only (a), (c)		
	(3)	Only (b), (c)		(4)	All of the above		
 7.	 'रिओ	 ो ऑलिम्पिक-2016' बाबत	 खालीलपैकी को	 ोणाते वि			
•	(1)	पी.व्ही. सिंधू ही ऑलिम्पि					
	(2)	पी.व्ही. सिंधू ही ऑलिम्पि					
	(3)	साक्षी मलिक ही ऑलिम्पि			•		ਹਿ ਕਾਲੀ
	, ,	ललीता बाबर ही धावणाच्य				-	
	(4)				-		
	(1)	ch one of the followin P.V. Sindhu became	~				
	(2)	P.V. Sindhu became			~~-~~	-	
	(3)	Sakshi Malik became			,	•	
	(4)	Lalita Babar became	the second	India	n woinan to qualil	fy for the	final of a track
		event.					
 }.	कर्कर	ोग कोशिकांची माहिती प्राप्त	करण्याच्या हेतून	 ने 3 डो	तंत्राचा शोध लावणारे प्र	मुख वैज्ञानिव	 ह कोण ?
	(a)	जयंत खंडारे	(b)	पूर्णिम		-	
	(c)	शाश्वत बॅनर्जी	(d)	आर.	कृष्णकुमार		
		प्रैकी योग्य पर्याय निवडा :	, ,		-		
	(1)	(a) आणि (c) (2)	(b) आणि (c	<u>:</u>)	(3) (c) आणि (d)	(4)	(b) आणि (d)
	. ,	was the main scienti					, , , , ,
	Can	cer cells ?					
	(a)	Jayant Khandare	, ,		nima Rao		
	(c)	Shaswat Banerjee	` '		rishnakumar		
	(1)	ose the correct option (a) and (c) (2)			(3) (c) and (d)	(4)	(b) and (d)
	(* <i>)</i> 	(a) and (c) (2)	(D) and (C)	, 	(·/) (c) and (d)	<del></del>	(D) and (d)
<u> চিক্</u>	या का		OR ROUGH	WOR	?K		
.,	411	THE THE TELL			***		n m o

संयुक्तराष्ट्र संघटनेने 2017 हे वर्ष _____ आंतरराष्ट्रीय वर्ष म्हणून घोषित केले आहे. 9.

- पारिवारिक शेतीचे आंतरराष्टीय वर्ष (1)
- मातीचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष (2)
- जंगलाचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष (3)
- विकासासाठी शाश्वत पर्यटनाचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष (4)

United Nations Organisation declares 2017 as the International year of ______.

- International year of family farming (1)
- (2)International year of soils
- (3)International year of forests
- (4)International year of sustainable tourism for development

रविचंद्रन अश्विन ने सर्वात कमी कसोटी सामन्यांत 250 बळी घेऊन कोणत्या खेळाडूचा विक्रम मोडला? 10.

शेन वार्न (1)

(2) कपिल देव

मुथ्यैया मुरलीथरण

(4) डेनिस लिली

Whose record has been broken by Ravichandran Ashwin by taking 250 wickets in least Test Matches?

(1) Shane Warne

- (2) Kapil Dev
- (3) Muttiah Muralitharan
- **(4)** Denis Lily

$$a + \frac{1}{b + \frac{1}{c}} = \underline{\hspace{1cm}}.$$

- (1) $\frac{a+b}{b+c+1}$ (2) $\frac{abc+a+c}{bc+1}$ (3) $\frac{abc+bc+1}{b+c+1}$ (4) $\frac{abc+b+c}{bc+1}$

If $a \ge 0$, b > 0 and c > 0 then

$$a + \frac{1}{b + \frac{1}{c}} = \underline{\hspace{1cm}}.$$

- (1) $\frac{a+b}{b+c+1}$ (2) $\frac{abc+a+c}{bc+1}$ (3) $\frac{abc+bc+1}{b+c+1}$ (4) $\frac{abc+b+c}{bc+1}$

- 12. 65 विद्यार्थ्यांच्या एका गटात 27 विद्यार्थ्यांनी मराठी आणि फ्रेन्च शिकायचे ठरवले. ज्या विद्यार्थ्यांनी संस्कृत शिकायचे ठरवले त्यांनी मराठी शिकायचे ठरवले. एकाही विद्यार्थ्यांने संस्कृत व फ्रेन्च भाषा एकत्र निवडलेल्या नाहीत. प्रत्येक विद्यार्थ्यांने किमान एक भाषा शिकणे अनिवार्य आहे आणि तीन पैकी नेमको एक भाषा शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या तीन पैकी एकापेक्षा जास्त भाषा शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांपेक्षा अधिक आहे. या विद्यार्थ्यांपेको फक्त फ्रेन्च शिकायचे ठरवलेले कमाल व किमान विद्यार्थी जितके असू शकतात ते अनुक्रमे निर्देशित करणारी संख्या जोडी निवडा.
  - (1) उत्तर शोधण्यासाठी पुरेशी माहिती दिलेली नाही.
  - (2) 65, 0
  - (3) 38, 0
  - (4) 22, 16

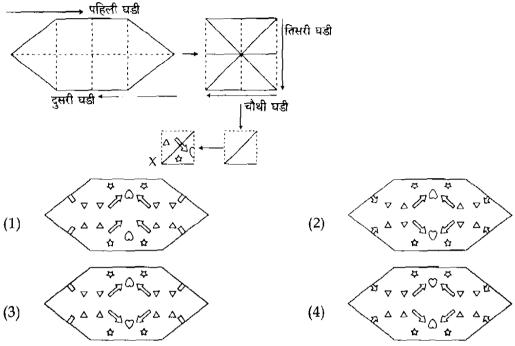
In a group of 65 students 27 opted to learn Marathi and French. All who opted to study Sanskrit also opted to study Marathi. No one did opt to study Sanskrit and French together. It is mandatory that every learner should learn at least one language and the number of learners who do exactly one of the three languages is more than the number who do more than one of the three. Select the pair of numbers that indicate maximum and minimum number of learners who could have chosen to learn French respectively among these learners.

- (1) No sufficient information is provided for finding answers
- (2) 65, 0
- (3) 38, 0
- (4) 22, 16
- 13. एका वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये मानसी 11 व्या क्रमांकावर शेवटून 31 व्या क्रमांकावर आहे. जर परीक्षेत अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची संख्या 8 असेल तर परीक्षेला किती विद्यार्थी बसले होते ?
  - (1) 48
- (2) 49
- (3) 50
- (4) यापैकी एकही नाही

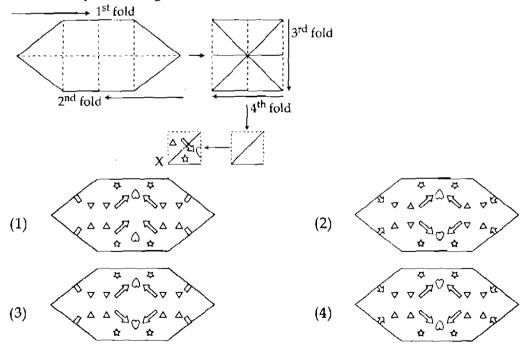
In an annual examination, Manasi ranks 11th in those who passed the examination. She secures 31st rank from the bottom. If the number of students failed the examination is 8. What is the number of students appeared for examination?

- (1) 48
- (2) 49
- (3) 50
- (4) None of these

14. पुढील षटकोनी कागदाची सोबतच्या प्रतिमेत दाखवल्यानुसार घडी घातली. त्यानंतर त्याला X मध्ये दाखिवल्याप्रमाणे विविध ठिकाणी विविध आकाराची छिद्रे पाडली. आता उलगडलेल्या कागदाप्रमाणे दिसणारी प्रतिमा निवडा.

Following hexagonal paper is folded as shown in the accompanying image. It is then punched in different places with different shapes as shown in X, select the image which looks like by unfolding it.

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

15. घड्याळ सकाळचे 8 वाजलेले दाखवत आहे. दुपारचे 2 वाजलेले दाखवण्यासाठी तासकाटा किती अंशातून फिरेल?

	(1)	180°	(2)	150°	(3)	144°	(4)	यापैकी नाही
		ock shows 8 te when the			g. Through	how many	degrees will	the hour hand
	(1)	180°	(2)	150°	(3)	144°	(4)	None of these
16.	दोरख एका व्यक्त निका (1) (2) (3) (4) In a pull all s	is खेचण्याच्या जोकाइतकाच जे तो कोणत्याही वि ल निवडा. एक जोका व एक जोका व दोन संघ तुल्य चार टोकांचा र tug of war, fo as hard as o elected perso et appropriate A team of a There will	चढाओढीत, ज रि लावतात ज शिष्ट गटानुस् दोन मोका यां बल ठरतील तंप जिंकेल. our Tokas one Joka. If ns in any p e result of the a Joka and a Joka and be tie betw	बार टोका पाच र एक जोका अ गर समानतेने त चा संघ जिंकेल वा संघ जिंकणा an pull as h the Joka an particular gro	मोकांइतकाच ाणि दोन मोका ाकदवान च वु स नाही. ard as five d two Mok oups are eq would win would not	हे चार टोकां इशल असतील Mokas. Bu as tugged a ually strong	परंतु दोन मोका व वेरोधात असतील तर या चढाओ t two Mokas gainst the fo	व एक टोका मिळून ज आणि निवडलेल्या ढीचा सर्वात उचित ur Tokas and if then select the
17.	(a) vuit (1) Sele	ct the pair of $\frac{1}{2}$: ? $\frac{1}{2}$:	? \(\frac{\lambda}{\lambda} \) \(\text{d} \) \(\text{elements} \) ?	(c), (e)	(3) 3 question 1	(b), (d) marks.	(4)	(e), (c)
		wer Options (a), (e)	(2)	(c), (e)	(3)	(b), (d)	(4)	(e), (c)
			CDACE FO	ND DOLLCLI	MODIC		<del> </del>	

18. दिलेली माहिती वाचून त्यासंदर्भातील चुकीचे विधान निवडा.

A, B, C, D, E, F, G, व H ही चित्रे समान अंतरावर वर्तुळाकार सभागाराच्या भिंतीवर प्रदर्शित केली आहेत. B हे G आणि D च्या दरम्यान आहे. H हे B च्या डावीकडे तिसरे आणि A च्या उजवीकडे दुसरे आहे. C हे A आणि G च्या दरम्यान प्रदर्शित केले असून B व E व्यासाच्या परस्परविरुद्ध नाहीत.

- (1) C व E ही व्यासाच्या परस्परविरुद्ध प्रदर्शित केलेली आहेत.
- (2) G हे A व B च्या दरम्यान आहे पण E हे A व B च्या दरम्यान नाही.
- (3) E हे G च्या डावीकडून तिसरे आहे.
- (4) A व F यांच्या दरम्यान चित्र प्रदर्शित केलेले नाही.

Study information given and select statement which is not correct with respect to it. Paintings A, B, C, D, E, F, G and H are displayed at equal distance on the wall of a circular hall. B is between G and D. H is third to the left of B and second to the right of A. C is displayed between A and G, B and E are not diametrically opposite to each other.

- (1) C and E are displayed diametrically opposite to each other.
- (2) G is between A and B but E is not between A and B.
- (3) E is third to the left of G.
- (4) There is no painting displayed between A and F.

19. दिलेल्या विधानांच्या सहाय्याने अचूक निष्कर्ष शोधा.

काही वाघ सिंह आहेत

काही सिंह गायी आहेत

काही ससे घोडे आहेत

निष्कर्षः

- (a) काही वाघ घोडे आहेत
- (b) काही गायी वाघ आहेत
- (c) काही घोडे सिंह आहेत
- (d) सर्व घोडे गायी आहेत

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (d)

- (2) फक्त (b) आणि (d)
- (3) सर्व (a), (b), (c) आणि (d)
- (4) यापैकी नाही

Find out the correct conclusion/s with the help of given statements.

Some tigers are lions

Some lions are cows

Some rabbits are horses

Conclusions:

- (a) Some tigers are horses
- (b) Some cows are tigers
- (c) Some horses are lions
- (d) All horses are cows

Answer Options:

(1) Only (d)

- (2) Only (b) and (d)
- (3) All (a), (b), (c) and (d)
- (4) None of these

20. ''लुटूया आनंद उन्हाळी अध्ययनाचा'' या प्रकल्पाच्या प्रमुखांना A, B, C, D, E, F, G व H या आठ स्वेच्छेने पुढे आलेल्या आठजणांतून चार विद्यार्थ्यांची निवड करायची आहे. निवडलेली प्रत्येक व्यक्ती निवड केलेल्या किमान एका तरी अन्य व्यक्तिच्या आवडीत सहभागी असेल तसेच इतरांच्या आवडीबद्दल नावड वाटत असूनही विद्यार्थ्यांनी त्या व्यक्तिशी सहकार्य करायला शिकावे अशी इच्छा असल्यामुळे निवडलेल्या प्रत्येक व्यक्तिला अन्य तीन व्यक्तिच्या किमान एका तरी आवडीबाबत नावड असायला हवी असा त्यांनी निर्णय घेतला. प्रत्येक व्यक्तिच्या आवडी व नावडीबाबतची पुढील सामग्री अभ्यासा व दिलेल्या अटींचे समाधान करणारा चम् निवडा

A ला रंग कला, वाचन आवडते व पाऊला वाटा चालण्याचा तिटकारा वाटतो. B ला वाचनाची व चित्रपट पाहण्याची आवड आहे पण चालण्याचा तिटकारा आहे. C चालण्याचा आनंद लुटते पण तिला वाचनाची आवड नाही. D ला पक्षी निरीक्षण आवडते पण ती चित्रपट पाहण्याचा तिटकारा करते. E चित्रपट पाहण्याचा आनंद लुटते पण वाचन व पक्षी निरीक्षणाचा तिटकारा करते. F ला रंग कला आवडते पण ती वाचन व पक्षी निरीक्षणाचा तिटकारा करते. G ला चालणे व पक्षी निरीक्षण आवडते पण ती रंगकलेचा आनंद लुटत नाही. H वाचनाचा आणि चालण्याचा आनंद लुटते पण तिला पक्षी निरीक्षण आवडत नाही.

- (1) A, B, E, F
- (2) C, D, E, F
- (3) D, E, F, H
- (4) A, B, D, G

The head of the project "Enjoy summer learning" wants to select a team of four students from among eight volunteers A, B, C, D, E, F, G and H. She decides to select these four so that each selected person shares a liking with at least one of the other selected person. Since she wanted students to learn to cooperate with the persons even if they hate likings of other persons, she decided to choose person who dislikes at least one of the likings of any of the other three persons selected. Study following data about each person's likes and dislikes and select the team that satisfies given conditions.

A likes painting, reading and hates tracking. B likes reading and movie watching but hates tracking. C enjoys tracking but dislikes reading. D likes bird watching but hates movie watching. E enjoys movie watching but hates reading and bird watching. F likes painting but hates reading and bird watching. G likes tracking and bird watching but does not enjoy painting. H enjoys reading and tracking but dislikes bird watching.

- (1) A, B, E, F
- (2) C, D, E, F
- (3) D, E, F, H
- (4) A, B, D, G

21.	खाली	लपैकी	कोणती	कृष्णा	नदीच्य	उजव्य	॥ तिरावरील र	उपनदी न	ाही ?		
	(1)	वेण्णा	Ī		(2)	कोयन	ना	(3)	वारणा	(4)	येरळा
	Whi	ch of	the fo	llowir	ıg is n	ot a r	ight bank t	ributai	ry of river Kris	shna ?	
	(1)	Ven	na		(2)	Koy	na	(3)	Warna	(4)	Yerala
22.	जोङ	ा जुळव	्न योग	य पर्याय	। निवड	J;					
		खनि	ज				प्रदेश				
	(a)	लोह-	खनिज			(i)	अहमदनगर				
	(b)	बॉक्स	ाईट			(ii)	चंद्रपूर, गर्डा	चेरोली,	गोंदिया		
	(c)	क्रोमा	ईट			(iii)	कोल्हापूर, स	ग्रतास, स	ग्रांगली		
	(d)	अस्बे	स्टॉस			(iv)	भंडारा, नाग	पूर, सिंध्	<u>दु</u> र्ग		
	पर्यार	ी उत्तरे	:								
		(a)	(b)	(c)	(d)						
	(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)						
	(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)						
	(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)						
	(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)						
	Mate	ch the	pairs	and o	choose	the c	correct one	:			
		Min	erals				Region				
	(a)	Iron	Ore			(i)	Ahmedna	agar			
	(b)	Baux	kite			(ii)	Chandrag	our, G	adchiroli, Gon	ıdia	
	(c)	Chro	omite			(iii)	Kolhapur	, Satar	a, Sangli		
	(d)	Asbe	estos			(iv)	Bhandara	, Nag _l	our, Sindhudu	ırg	
	Ans	wer C	ption	ıs :							
		(a)	(b)	(c)	(d)						
	(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)						
	(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)						
	(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)						
	(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)						

23. खालील विधानं पहा:

	(a)	सातपु	,डा पर्वत	त गोंड	जमातीचे	र्गे प्रमुख	निवास	स्थान ः	भाहे.
	(b)	गोंडी	ही गोंड	जमार्त	चि भाष	ग्र आहे.			
	(c)	गोंड र	जमातीत	सेवारि	वाह के	ला जात	तो.		
	पर्याट	ग्री उत्तरे	:						
	(1)	फक्त	विधान	(a) অ	रोबर अ	ाहे		(2)	फक्त विधान (b) बरोबर आहे
	(3)				रोबर अ			(4)	वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत
	` '				g state		s :	` /	
	(a)							sident	ial place of Gond community.
	(b)	Gon	di is a	lang	uage c	of Gor	ıd con	nmun	ity.
	(c)		-		iage is	follo	wed i	n Gor	d community.
			ption						
	(1)	-			(a) is			(2)	Only statement (b) is correct
	(3)	Only	/ state	ment	(c) is	correc	?t	(4)	All the above statements are correct
24.	जोड्य	ா என	न यो ग	 य पर्यार	म शोधा				
-1.		जिल्ह		,	, (11 11	•		ब्रिच	वे नाव
	(a)	सिंधुट्				(i)	हर्णे.		 जयगड, वेळणेश्वर
	(b)	रायग	=			(ii)			, वर्सीवा
		रत्नागिरी				(iii)		_ •	डा, देवत्राग
	(c)	मुंबई -				, ,	_		
	(d)	•				(iv)	क।हः	म, हरी	इर्रवर
	पयाय	री उत्तरे							
	(1)	(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)	(iii)		(i)	(ii)				
	(2) (3)	(iii) (iv)	(i) (iii)	(ii) (ii)	(iv) (i)				
	(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)				
				, ,	choose	corr	ect on	tion :	
		Dist	_				1		Beach
	(a)	Sind	lhudu	rg		(i)	Harı	ne, H	edvi, Jaygad, Velnesh war
	(b)	Raig		-		(ii)			ihu, Varsova
	(c)	Ratr	nagiri			(iii)	Ven	gurla,	Shiroda, Devbaug
	(d)	Mur				(iv)	Kihi	m, H	arihareshwar
	Ans		ption						
	Jan N	(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)				
	(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)				
	(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)				
	(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)				

25.	महार	प्रष्ट्र राज्यात वन्यजीव	संरक्षण	कायदा को	णत्या वर्ष	िलागू वे	क्ला गेला?					
	(1)	1970	(2)	1990		(3)	1985		(4)	1972		
	In w	hich year the Wi	ldlife	Protectio	n Act v	vas en	forced in th	ie s tate	of M	aharashtra ?		
	(1)	1970	(2)	1990		(3)	1985		(4)	1972		
26.	विष्णु	बुवा ब्रह्मचारी यांनी वि	ब्रस्ती (	मेशनऱ्यांच्य	अपप्रचा	रास उत्त	र देण्यासाठी _		ं	वृत्तपत्र सुरू के	ले.	
	(1)	दर्पण			(2)	मराट	प्र					
	(3)	केसरी			(4)	वर्तम	ानदीपिका					
		inubuva Brahmad hristian Missiona		started _		nev	v spa per to :	refute	the fa	lse propagar	nda	
	(1)	Darpan			(2)	Ma	ratha					
	(3)	Kesari			(4)	Var	tamandeep	ika				
27.	परमह	 इंस सभेच्या अहमदनग	र शाखे	चे सभासद	कोण होते	?			<u> </u>		_	
	(1)	केशव शिवराम भाव	(2)	कास	मभाई महमदर्ज	ी ढालव	ाणी					
	(3)	गोविंद नारायण मांड	(4)	डॉ. ⁻	रामकृष्णपंत भ	ांडारकर						
	Who was the member of Ahmednagar branch of Paramhansa Sabha?											
	(1)	Keshav Shivran			(2)		ambhai Ma			alwani		
	(3)	Govind Naraya	n Ma	ndgavka	r (4)	Dr.	Ramkrushi	napant	Bhar	ndarkar		
28.	लोक	शाही स्वराज्य पक्षाच्या	यां	वा सहभ	ाग होता.							
	(a)	जमनादास मेहता		(b) रा	मराव देश	मुख		(c)	रामभ	ाऊ मंडलिक		
	पर्याः	पी उत्तरे :		•								
	(1)	(a) आणि (d) फक्त	Ţ		(2)	(a) <	आणि (b) फक्त	त				
	(3)	(a) आणि (c) फक्त			(4)	(a),	(b) आणि (c)					
		contribut	ed in	the form	ation o	f 'Lok	shahi Swara	ajya Pa	rty'.			
	(a)	Jamnadas Mehi	ta	(b) R	amrao	Deshn	nukh	(c)	Ram	bhau Mandl	ik	
	Ans	wer Options :										
	(1)	(a) and (d) only			(2)	(a) a	and (b) only	J				
	(3)	(a) and (c) only			(4)	(a),	(b) and (c)					

29.	खाली	लपैकी कोणत्या संस्थांची स्थापना दादाभाई नौरो	जी य	गंनी केली होती?
	(a)	ज्ञान प्रसारक मंडळी (b	)	बॉम्बे असोशिएशन
	(c)	लंडन इंडियन असोशिएशन (d	1)	ईस्ट इंडिया असोशिएशन
	पर्यार	गी उत्तरे :		
	(1)	(a), (b) आणि (c) फक्त (2	2)	(b), (c) आणि (d) फक्त
	(3)	(a), (b) आणि (d) फक्त (4	l)	(a), (b), (c), (d)
	Whi	ch of the following Institutions were I	lou	nded by Dadabhai Naoroji ?
	(a)	· ~~-~~	)	Bombay Association
	(c)	London Indian Association (d	l)	East India Association
	Ans	wer Options :		
	(1)	• • • •	(:)	(b), (c) and (d) only
	(3)	(a), (b) and (d) only (4)	)	(a), (b), (c), (d)
30.	जोड्य	ा लावा :		
	(a)	मद्रास लेबर युनियन		(i) 1920
	(b)	ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेस		(ii) 1918
	(c)	गिरणी कामगार संघ		(iii) 1929
	(d)	नॅशनल ट्रेड युनियन फेडरेशन		(iv) 1927
	पर्यार्थ	ो उत्तरे :		
		(a) (b) (c) (d)		
	(1)	(ii) (i) (iii) (iv)		
	(2)	(iii) (i) (ii) (iv)		
	(3)	(ii) (i) (iv) (iii)		
	(4)	(i) (ii) (iii) (iv)		
	Mate	h the pairs :		
	(a)	Madras Labour Union		(i) 1920
	(b)	All India Trade Union Congress		(ii) 1918
	(c)	'Girni Kamgar Sangh'		(iii) 1929
	(d)	National Trade Union Federation		(iv) 1927
	Ansv	ver Options :		
		(a) (b) (c) (d)		
	(1)	(ii) (i) (iii) (iv)		
	(2)	(iii) (i) (ii) (iv)		
	(3)	(ii) (i) (iv) (iii)		
	(4)	(i) (ii) (iii) (iv)		

	खालीलपैकी	~~- 2001-2~~	~~Co~~ ons	चरोकर	~~- 113~~	7
31.	- હ્યાભાસપુર્વના	काणत	ાવધાન	वारावार	าเกเ	'

- (a) भारतीय राज्यघटनेची नववी अनुसूची ही राज्य विधिमंडळाच्या जमीन सुधारणा विषयक कांही कायदे व ठरावासंबंधी आहे.
- (b) भारतीय राज्यघटनेची दहावी अनुसूची ही 1985 च्या 52 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे समाविष्ट केली असून तीत पक्षांतराच्या कारणावरून अपात्रतेसंबंधीच्या तरतुदी आहेत.
- (c) भारतीय राज्यघटनेच्या अकराव्या अनुसूचित नगरपालिकांचे अधिकार, प्राधिकार आणि जबाबदाऱ्या संबंधीच्या तरतुदी आहेत.

_2_		
पर्यायी	उत्तर	:

(1)	(a)	(2)	(b)	(3)	(c)	(4)	यापैकी एकही नाही
Whic	ch one of the follo	wing	statement is not	correc	et ?		

- (a) The Ninth schedule of the Indian Constitution contains certain acts and resolutions of the State Legislature dealing with land reforms.
- (b) The Tenth schedule of the Indian Constitution inserted by the 52nd Amendment in 1985 contains provisions regarding disqualification on ground of defection.
- (c) The Eleventh schedule of the Indian Constitution contains provisions regarding powers, authority and responsibilities of Municipalties.

Answer Options:

	(1)	(a)	(2)	(b)	(3)	(c)	(4)	None of these
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------------	---------------

32. अयोग्य कथन ओळखा :

- (1) जम्मू व काश्मिरच्या विधान परिषदेत 36 सदस्य आहेत.
- (2) सिक्कीमच्या विधानसभेत 32 सदस्य आहेत.
- (3) विधान परिषदेचे एक वृतीयांश सदस्य पदवीधर मतदार संघाद्वारे निवडले जातात.
- (4) दर दोन वर्षानी विधान परिषदेचे एक तृतीयांश सदस्य निवृत्त होतात.

Select the incorrect statement:

- (1) Legislative Council of Jammu and Kashmir has 36 members.
- (2) Legislative Assembly of Sikkim has 32 members.
- (3) One-third members of Legislative Council are elected by Graduate Constituency.
- (4) One-third members of Legislative Council are retired every second year.

33. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही?

- (1) सरनामा न्यायालयाद्वारा अंमलात आणता येत नाही.
- (2) राज्यघटनेस प्रस्थापित आणि विकसित करण्यायोग्य जी उद्दिष्टये आहेत ती सरनाम्यातून व्यक्त होतात.
- (3) सरनाम्यातून राज्यघटनेने आपल्या अधिकाराचे स्रोत कोणाकडून प्राप्त केले आहे ते स्पष्ट होते.
- (4) आपल्या सरनाम्यातील स्वातंत्र्य, समता आणि बंधूता ती आदर्श तत्त्वे रिशयन राज्यक्रांती (1917) कडून घेतली आहेत.

Which one of the following statements is not correct?

- (1) The Preamble is not enforciable by a court of law.
- (2) The Preamble states the objectives which the Constitution seeks to establish and promote.
- (3) The Preamble indicates the source from which the Constitution derives its authority.
- (4) The ideals of liberty, equality and fraternity in our Preamble have been taken from the Russian Revolution (1917).

34. भारत सरकार कायदा 1919 चे कोणते प्रमुख वैशिष्ट्य नव्हते?

- (1) प्रांतांमध्ये द्विशासन पद्धती
- (2) प्रांतांवर केंद्रीय नियंत्रणाचे शिथिलीकरण
- (3) मुस्लीमांसाठी स्वतंत्र प्रतिनिधीत्व
- (4) भारतीय विधानमंडळ अधिक प्रातिनिधीक बनविणे

Which was not a main feature of the Government of India Act 1919?

- (1) Dyarchy in the provinces
- (2) Relaxation of Central Control Over Provinces
- (3) Separate representation for Muslims
- (4) The Indian Legislature made more representative

35. शेती उत्पन्नावरील कर राज्य सरकारच्या अखत्यारीमधे खालीलपैकी कोणी सोपविले आहेत?

(1) आंतरराज्य परिषद

(2) राष्ट्रीय विकास परिषद

(3) भारतीय राज्यघटना

(4) नियोजन आयोग

Taxes on agricultural income is assigned to the State Government by

- (1) The inter-state council
- (2) The National Development Council
- (3) The Constitution of India
- (4) The Planning Commission

36 .	_	लोकायुक्त ही यंत्रणा सर्वप्रथम झाली.				साली निर्माण	करण्या	त येवून कार्यान्वित				
	(1)	महाराष्ट्र, 1971		(2)	ओडिशा,	1970						
	(3)	महाराष्ट्र, 1981		(4)	ओडिशा,	1983						
		Institution of Lokay	rukta was es	stablished	and ca	ame into force f	first in	in				
	(1)	Maharashtra, 197	1	(2)	Odisha	ı, 1970						
	(3)	Maharashtra, 198	ï	(4)	Odisha	a, 1983						
37.	खाली	ल विधाने विचारात घ्या :										
	(a)	राज्यपाल हे राज्यविधिम	डळाचा भाग ना	हित.								
	(b)	राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिषदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे.										
	(c)	राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे.										
	वरील	पैकी कोणते/ती विधान/	ने बरोब र आहे	⁄त?								
	(1)	(a) आणि (b)	2) फक्त (b)	)	(3) P	न्वत (a)	(4)	(b) आणि (c)				
	Cons	sider the following	statements :									
	(a)	The Governor is n	ot a part of	State Leg	islature.							
	(b)	The Governor has	right to addi	ress the Lo	egislativ	e Assembly an	d Legis	lative Council.				
	(c)	The High Court ha	as right to re	emove the	Govern	nor.						
	Whi	ch of the statement,	's given abo	ve is/are	correct	?						
	(1)	(a) and (b)	2) Only (b	)	(3)	Only (a)	(4)	(b) and (c)				
					<del></del> -							

38.	जोड्या लावा - (भारतीय संविधानाचे प्रथम परिशिष्ट च्या संदर्भात) :											
		(34	(1			(অ)						
	(a)	भाग	अ		(i)	संस्थानिक राज्ये						
	(b)	भाग	ন্ত		(ii)	केंद्रीय प्रशासकीय राज्ये						
	(c)	भाग	क		(iii)	अंदमान निकोबार						
	(d)	भाग	ड		(iv)	ब्रिटिश भारतातील प्रांत						
	पर्यार	यी उत्तरे	:									
		(a)	(b)	(c)	(d)							
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)							
	(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)							
	(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)							
	(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)							
	Mate	ch the	pair	- (witl	ı refei	rence to First Schedule of Indian Constitution):						
						(B)						
	(a)	Part	A		(i)	Princely States						
	(b)	Part	В		(ii)	Centrally Administered States						
	(c)	Part	C		(iii)	Andaman Nicobar						
	(d)	Part	D		(iv)	Provinces of British India						
	Ans	wer (	ption	ıs :								
		(a)	(b)	(c)	(d)							
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)							
	(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)							
	(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)							
	(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)							

•-											
39.	काही	अधिकार सर्व व्यक्तिंसाठी उपलब्ध असत	ात परंतु	ा काही अधिकार हे फक्त नागरिकांसाठी असतात. ते							
	अधि	कार कोणते आहेत?									
	(a)	कायद्यासमोर् समानता									
	(b)	शासकीय नोकरीमध्ये संधीची समानता									
	(c)	जीविताचे संरक्षण व वैयक्तिक स्वातंत्र्य									
	(d) भाषण व अभिव्यक्तीचे स्वातंत्र्य										
	पर्यार	ग्री उत्तरे :									
	(1)	फक्त (a), (b), (c)	(2)	फक्त (b), (c), (d)							
	(3)	फक्त (a), (c)	(4)	फक्त (b), (d)							
		Some rights are available for all persons but some rights are available for only citizens. Which are they?									
	(a)	(a) Equality before law									
	(b)										
	(c)	·									
	(d)	-	n								
	(1)	wer Options : Only (a), (b), (c)	(2)	Only (b), (c), (d)							
	(3)		(4)								
40.	खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/त?										
		(a) भारताच्या संविधानाच्या कलम 280 मध्ये वित्त आयोगाची तरतूद आहे.									
	(b)	आंतर-राज्य परिषदेची स्थापना करण्याचा अधिकार राष्ट्रपतीस असतो.									
	(c)	राष्ट्रीय आणीबाणीच्या काळात संसदेस राज									
	(c) (d)	अखिल भारतीय सेवेच्या माध्यमातून केंद्र र	•								
	` ′	ि अत्तरे :	a(44)	राज्य सरकारपर गायत्रण ठपत.							
			(2)	(a) 3 ~~1101~~ (a)							
	(1)	फक्त (a)	(2)	(a) आणि (c)							
	(3)	वरील सर्व	(4)								
		ch of the following statements is/a		rect : down in Article 280 in Indian Constitution.							
	(a) (b)	President of India has power to e									
	(c)	Parliament shall have power to		e laws from state list during the national							
	(d)	emergency. All India Service is the agency th Government.	rough	Union Government shall control over State							
	Ans	wer Options :									
	(1)	Only (a)	(2)	(a) and (c)							
	(3)	All of the above	(4)	(b) and (d)							

41.	राज्य मुख्य माहिती आयुक्तांची नेमणूक कोण करते ?										
	(1)	भारताचे राष्ट्रपती			(2)	भारत	चि पंतप्रधान				
	(3)	राज्याचे राज्यपाल			(4)	वरील	वरीलपैकी कोणीही नाही				
	Who	appoints the Stat	e Chief	Informat	ion C	ommi	ssioner ?				
	(1)	President of Indi	a		(2)	Prin	ne Minister of	India			
	(3)	Governor of the	State		(4)	Non	e of the above	e			
42.		प माहिती आयुक्तांची नि गाणि प्रधानमंत्री नामनिर्दे	-								
	(1)	राज्यसभा			(2)	लोकर	प्त भा				
	(3)	विधानसभा			(4)	विधाः	न परिषद				
	reco Iead	Central Informa mmendation of th er of opposition in the Minister.	e comn	nittee con	sistin	g of th	he Pri <mark>me Mi</mark> r	nister as C	Chairperson and		
	(1)	Rajya Sabha			(2)	Lok	Sabha				
	(3)	Vidhan Sabha			(4)	Vidl	nan Parishad				
43.	ज्या माहितीचा विषय अन्य सार्वजितक प्राधिकरणाच्या कामकाजाशी अधिक संबंधित असेल, अशी माहिती मिळवण्यासाठी एखाद्या सार्वजितक प्राधिकरणाकडे अर्ज करण्यात आला असेल त्याबाबतीत, ज्याच्याकडे असा अर्ज करण्यात आला आहे ते सार्वजितक प्राधिकरण, असा अर्ज मिळाल्याच्या तारखेपासून पेक्षा अधिक विलंब न करता संबंधित सार्वजितक प्राधिकरणाकडे हस्तांतरित करील.										
	(1)	चार दिवस	(2) प	ाच दिवस		(3)	सहा दिवस	(4)	सात दिवस		
	publ the a	n regard to subject r lic authority, the p application to that he receipt of the ap	oublic a other p	uthority, ublic autl	to wh	nich s	uch applicatio	on is mad	e, shall transfer		
	(1)	four days	(2) fi	ve days		(3)	six days	(4)	seven days		

, s per) !) (च्यापे	दिवसांच्या अ	Right ents es माहिती गात त्या	अधिकाऱ्या	(2) (4) च्या निर्ण	वरील Act 20 Men All t	05, 'Informa nos, e-mails he above		des :				
s per) !) (जिपतीत	r section 2(F) of Records, docum Opinions, advice ही व्यक्ती राज्य जन	ents es माहिती गात त्या	अधिकाऱ्या	nation / (2) (4) च्या निर्ण	Act 20 Mem All t	05, 'Informa nos, e-mails he above		des :				
) ं) (गणतीत	Records, docum Opinions, advic ही व्यक्ती राज्य जन दिवसांच्या अ	ents es माहिती गात त्या	अधिकाऱ्या	(2) (4) च्या निर्ण	Mem All t	nos, e-mails he above		des :				
)) णतीः च्यापे	Opinions, advic	es माहिती गात त्या		(4) च्या निर्ण	All t	he above						
ाणतीत च्यापे	ही व्यक्ती राज्य जन दिवसांच्या अ	माहिती गात त्या		च्या निर्ण								
च्यापे	दिवसांच्या अ	गत त्या			याने व्या	णित सालेळी अ		<del></del>				
	,	कोणतीही व्यक्ती राज्य जन माहिती अधिकाऱ्याच्या निर्णयाने व्यथित झालेली असेल, तर निर्णय प्राप्त झाल्यापासून दिवसांच्या आत त्या व्यक्तिला सार्वजनिक प्राधिकरणांमधील यथास्थित, राज्य जन माहिती अधिकारी यांच्यापेक्षा वरिष्ठ दर्जाच्या अशा अधिकाऱ्याकडे अपील करता येईल.										
	साठ		चाळीस		(3)		(4)	वीस				
If any person is aggrieved by a decision of a state Public Information Officer, may prefer an appeal within days from the receipt of such decision to the officer who is Senior in rank in that public authority.												
) !	Sixty	(2)	Forty		(3)	Thirty	(4)	Twenty				
इ-क्रांती हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलैपकी कोणत्या उद्देशाने बनवला आहे ?												
) 7	स्वातंत्र्यसैनिकांना मा	हिती दे	ग्यासाठी									
) 7	शेतकऱ्यांना शेती विष	त्रयी मार्गि	हेती दे ण्यासा	ਤੀ								
) -	सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेव	ा पुरवट	π									
) ;	आय.टी. क्षेत्रात नोक	री देणे										
Kraı	nti is a project o	of Digi	tal India :	mainly	focus	on	_ •					
) 1	Providing inform	nation	to freedo	m figh	ter							
)]	Providing inform	nation	on agric	ulture t	o farm	ners						
(3) Electronic delivery of services												
) 1	Providing I.T. Jo	bs										
	ap nion) क्रांति)))))	appeal withinnior in rank in that Sixty क्रांती हा शासनाचा डिजि स्वातंत्र्यसैनिकांना मा शेतकऱ्यांना शेती विष् सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेव आय.टी. क्षेत्रात नोक Kranti is a project of Providing inform Providing inform Electronic deliver	appeal within	appeal within days from the days fr	appeal within days from the nior in rank in that public authority. Sixty (2) Forty क्रांती हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलैप स्वातंत्र्यसैनिकांना माहिती देण्यासाठी शेतकऱ्यांना शेती विषयी माहिती देण्यासाठी सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेवा पुरवठा आय.टी. क्षेत्रात नोकरी देणे Kranti is a project of Digital India mainly Providing information to freedom figh Providing information on agriculture to Electronic delivery of services	appeal within days from the receip nior in rank in that public authority. Sixty (2) Forty (3) क्रांती हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलैपकी कोष् स्वातंत्र्यसैनिकांना माहिती देण्यासाठी शेतकऱ्यांना शेती विषयी माहिती देण्यासाठी सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेवा पुरवठा आय.टी. क्षेत्रात नोकरी देणे Kranti is a project of Digital India mainly focus Providing information to freedom fighter Providing information on agriculture to farm Electronic delivery of services	appeal within days from the receipt of such denior in rank in that public authority. Sixty (2) Forty (3) Thirty spirit हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलैपकी कोणत्या उद्देशाने बर्ग स्वातंत्र्यसैनिकांना माहिती देण्यासाठी शेतकऱ्यांना शेती विषयी माहिती देण्यासाठी सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेवा पुरवठा आय.टी. क्षेत्रात नोकरी देणे Kranti is a project of Digital India mainly focus on Providing information to freedom fighter Providing information on agriculture to farmers Electronic delivery of services	appeal within days from the receipt of such decision to the nior in rank in that public authority. Sixty (2) Forty (3) Thirty (4) क्रांती हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलैपकी कोणत्या उद्देशाने बनवला आहे? स्वातंत्र्यसैनिकांना माहिती देण्यासाठी शेतकऱ्यांना शेती विषयी माहिती देण्यासाठी सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेवा पुरवठा आय.टी. क्षेत्रात नोकरी देणे Kranti is a project of Digital India mainly focus on Providing information to freedom fighter Providing information on agriculture to farmers Electronic delivery of services	appeal within days from the receipt of such decision to the officer who nior in rank in that public authority. Sixty (2) Forty (3) Thirty (4) Twenty क्रांती हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलैपकी कोणत्या उद्देशाने बनवला आहे? स्वातंत्र्यसैनिकांना माहिती देण्यासाठी शेतकऱ्यांना शेती विषयी माहिती देण्यासाठी सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेवा पुरवठा आय.टी. क्षेत्रात नोकरी देणे Kranti is a project of Digital India mainly focus on Providing information to freedom fighter Providing information on agriculture to farmers Electronic delivery of services			

1 7.	कोण	कोणते तंत्र इलेक्ट्रॉनिक गुन्ह्यांचा तपासामध्ये वापरले जाते ?										
	(1)	ट्रीपवायर्स, हनीपॉट्स	7									
	(2)	कॉन्फिगरेशन तपासप	गी साध	ाने, ऑपरेटिंग	सिस्टीम	संदेश						
	(3)	वरीलपैकी सर्व										
	(4)	वरीलपैकी नाही										
	Whi	ch techniques are	used	in detectio	n of el	ectror	nic crimes '	?				
	(1)	Tripwires, Hone	eypots	6								
	(2)	Configuration c	heckii	ng tools, op	eratin	g syst	em comm	ands				
	(3)	All of the above										
	(4)	None of the abo	ve									
18.	जोडते (1) (3)					कोओं यापैक	क्सिअल केब ती नाही	ाल				
	(1)	Twisted pair lin	es		(2)	Coa	xial cables					
	(3)	Communication	satel	lites	(4)	Non	e of the ab	ove				
19.	ज्या ने म्हणत		मध्यव	र्ती संगणकाशि	वाय संग	ाणक व	र्तुळाकार जोड	डलेले अर	नतात, त्याला			
	(1)	स्टार	(2)	रिंग		(3)	बस	(4)	यापैकी नाही			
		work topology, co		ing of node	es atta	ched	in a ring,	withou	t a host computer,	, is		
	(1)	Star	(2)	Ring		(3)	Bus	(4)	None of the above	e		
<del></del>		<del></del>		<del></del>	_ ~~.~~		<del></del>		<del></del>			

50.	आय.	सी.इ.जी.ओ.वी. ह्या रि	डजिटल	इंडिया मुव्हमें	ट चा ३	সর্থ	आहे.			
	(1)	इंटर कॉन्फरन्स ऑफ	टर्मस्	ॲण्ड प्रॅक्टीस	ऑफः	इलेक्ट्रॉ	नेक गव्हर्नमेंट			
	(2)	इंटरनल कॉन्फरन्स अ	गॅफ ट्रेड	ड ॲण्ड प्रॅक्टी ~~र~~	न ऑफ	' इलेक्ट्र	ॉनिक गव्हर्नन्स			
	(3)	इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स	- ऑन	थेअरी ॲण्ड प्रे	ॉक्टोस	ऑफ इ	लेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स			
	(4)	इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स	म ऑन	ट्रेड ॲण्ड प्रॅक्ट	टीस अं	ॉफ इले	क्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स			
		GOV a digital Ir								
	(1)	Inter conference	of ter	ms and pra	ctice	of Ele	ectronic Governm	ent		
	(2)	Internal Confere	nces (	of trade and	l prac	tice o	f Electronic Gove	rnand	e	
	(3) International conference on theory and practice of Electronic Governance									
(4) International conference on trade and practice of Electronic Governance										
51.	व्ही सं	 ॉट (VSAT) या लघु ३	गब्दावल	 ग्रेचे पूर्ण रूप व	ने णते ?					
	(1)	व्हर्चुअल सॅटेलाईट			(2)	व्हर्टी	क्ल सॅटेलाईट			
	(3)	व्हेरी सॉफ्ट अपार्चर टर्मीनल			(4)	व्हेरी स्मॉल अपार्चर टर्मीनल				
	Wha	t is the full form o	of 'VS	AT'?	, ,					
	(1)	l) Virtual Satellite				Vert	ical Satellite			
	(3) Very Soft Aparture Terminal				(4)	Very	Small Aparture	Term	inal	
- <u> </u>	इ–मेल प्रणालीचे कार्य खालीलपैकी कोणत्या प्रोटोकॉलने होते ?									
	(1)	एस्.एम्.टी.पी.	(2)	एच्.टी.टी. पी .		(3)	टी.सी.पी./आय.पी.	(4)	एस्.एन्.एम्.पी.	
	E-ma	ail system works	on the	e protocol c	alled		·•	• /	, , ,	
	(1)	SMTP	(2)	HTTP		(3)	TCP/1P	(4)	SNMP	
<del></del> 53.	माहितं	 ो तंत्रज्ञानाच्या संदर्भात	'टर्मीन	त्स' याचा नेमव	— हा अर्थ	 बोध ख		 1?		
	(1)	संगणक								
	(2)	जाळ्याला जोडलेला र	पंगणक							
	(3)	कोणतेही 'इनपुट'/'ः			ण					
		वरीलपैकी नाही		,- ,, , - , , ,	` `					
	(4)		·		11.			/ • · · · · ·		
		reference to info	rmano	on technolog	gy, tn	e mea	ning or the term	term	inais is:	
	(1)	Computer	•••							
	(2)	Network Compu		F dovice						
	(3)	Any INPUT/OU None of the above		device						
	(4)	TAOTIE OF THE ADO	ve							

- 54. बॉस (BOSS) या शब्दावली ने ओळखली जाणारी 'भारत ऑपरेटिंग सिस्टीम सोल्यूशन्स' ही:
  - (1) एक भारतीय ऑपरेटिंग सिस्टीम आहे.
  - (2) जी.एन.यू./लिनक्स चे भारतातील वितरण आहे.
  - (3) वरीलपैकी सर्व
  - (4) वरीलपैकी एकही नाही

'BOSS' (Bharat Operating System Solutions) is :

- (1) An Indian Operating System
- (2) Indian distribution for GNU/Linux
- (3) All of the above
- (4) None of the above
- 55. मर्यादित कालावधीपुरते वापरण्यास मोफत पुरवलेल्या सॉफ्टवेअरला काय संबोधले जाते?
  - शोअर वेअर

- (2) फ्री वेअर
- (3) ओपन सोर्स सॉफ्टवेअर
- (4) वरीलपैकी एकही नाही

A software allowed for limited period for free is termed as:

(1) Shareware

- (2) Freeware
- (3) Open Source Software
- (4) None of the above

56. पुढीलपैकी योग्य विधान निवडा :

- (a) कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण या कायद्याअंतर्गत ''कौटुंबिक नातेसंबंध'' च्या अर्थामधे दत्तक मुलाचा समावेश होत नाही.
- (b) वरील कायद्याप्रमाणे ''कौटुंबिक हिंसाचार'' या संज्ञेच्या व्याख्येमधे ''भावनिक आणि आर्थिक'' अत्याचाराचा समावेश होतो.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (a) चुकीचे असून (b) बरोबर आहे.
- (2) विधान (a) बरोबर असून (b) चुकीचे आहे.
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
- (4) दोन्ही विधाने चूक आहेत.

Choose the correct statement given below:

- (a) Adopted child does not fall within the meaning of Domestic Relationship under "Protection of Women from Domestic Violence Act."
- (b) Definition of "Domestic Violence" under the provisions of above mentioned Act includes emotional and economic abuse.

Answer Options:

- (1) Statement (a) is false (b) is true
- (2) Statement (a) is true but (b) is false
- (3) Both the statements are correct
- (4) Both the statements are wrong

57 .	नागरी	हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मधील कलम 6 अन्वये, सामान्य व्यवहारक्रमानुसार अन्य व्यक्तिंना ज्या										
	वेळी	व ज्या ठिकाणी आणि ज्या अटींवर व शर्तींवर माल विकला जातो किंवा सेवा उपलब्ध करून दिल्या जातात										
	त्यावेळी व त्याच ठिकाणी आणि त्याच अटींवर व शर्तींवर एखाद्या व्यक्तिला 'अस्पृश्यते' च्या कारणावरुन असा											
	माल विकण्याचे किंवा अशी सेवा उपलब्ध करून देण्याचे जो कोणी नाकारील तो, कमीत कमी व											
	जास्तीत जास्त इतक्या मुदतीच्या कारावासास व कमीत कमी व जास्तीत जास्त											
		अशा द्रव्यदंडासही पात्र होईल.										
	(1)	तीन महिने, सहा महिने, पत्रास रुपये, शंभर रुपये										
	(2)	एक महिना, सहा महिने, शंभर रुपये, पाचशे रुपये										
	(3)	पंधरा दिवस, दोन महिने, शंभर रुपये, पाचशे रुपये										
	(4)	एक महिना, तीन महिने, शंभर रुपये, तीनशे रुपये										
	• •	ording to section 6 of the protection of Civil Rights Act, 1955, whoever on the ground										
	at the good shall than	ntouchability 'refuses' to sell any goods or refuses to render any service to any person he same time and place and on the same terms and conditions at/on which such als are sold or services are rendered to other persons in the ordinary course of business he punishable with imprisonment for a term not less than and not more and also with fine which shall not less than and not more										
	(1)	three months, six months, ₹ 50, ₹ 100										
	(2)	one month, six months, ₹ 100, ₹ 500										
	(3)	fifteen days, two months, ₹ 100, ₹ 500										
	(4)	one month, three months, ₹ 100, ₹ 300										
58.	_	''अ'' यानी ''जो आपल्या मुलीशी विवाह करेल त्याला अर्धी संपत्ती देण्यात येईल'' अशी वर्तमानपत्रात ति दिली.										
	वरील	विधानाच्या संदर्भात खालीलपैको योग्य पर्याय निवडा :										
	(1)	श्रीयुत ''अ'' कायदेशिरपणे असे करु शकतात.										
	(2)	वरीलप्रमाणे जाहिरात देणे हा दंडनिय अपराध आहे.										
	(3)	राज्य सरकारची पूर्व परवानगी घेऊन अशी जाहिरात देता येते.										
	(4)	संपत्तीच्या एक टक्का इतकी रक्कम कोर्टात भरून अशी जाहिरात देता येते.										
	Mr.	'A" gives following advertisement in the newspaper. "Whoever marries my daughter, be given half of my property".										
		ose the correct option in relation to above mentioned statement :										
	(1)	Mr. "A" can do this legally.										
	(2)	Giving an advertisement like this is an offence punishable under law.										
	(3)	Such type of advertisement may be given with the prior permission of State Government.										
	(4)	Such an advertisement can be given by depositing 1% of the value of the property in										

the court.

59.	~	यूचित जाती आणि या संहितेच्या कलम						.	ारी
	(1)	कलम 17	(2)	कलम 18	(3)	कलम 19	(4)	कलम 20	
	Act	ich provision of specifies that nce under the	section 4			•			,
	(1)	Section 17	(2)	Section 18	(3)	Section 19	(4)	Section 20	
60.	भारत	ोय राज्यघटनेच्या व	जेणत्या कर	रुमानुसार मातृत्व	सहाय्य देण्या	ची तरतूद करण्याच	वे निर्देश र	ज्यांना दिले आहेर	- f?
	(1)	कलम 40	(2)	कलम 41	(3)	कलम 42 (4	) वरील	पैकी काहीही नार्ह	1
	Whi relie	ich Article of th ef ?	e Co n stit	ution of India	direct the	state to make	provisio	ns for materni	ty
	(1)	Article 40	(2)	Article 41	(3)	Article 42 (4	) Non	e of the above	
61.	-	बेक हिंसाचार प्रतिब । 2 मध्ये सांगितला		नेयम कलम् 2(ए	व्) नुसार 'हुंः	डा'म्हणजे'हुंडा प्रा	तेबंधक क	यदा'	_
	. (1)	1962	(2)	1961	(3)	1963	(4)	1960	
	shal	ording to Section I have the same	, ,						
	(1)	1962	(2)	1961	(3)	1963	(4)	1960	
62.		किंवा राज्य सरका आहे?	रकडून सद	्भावपूर्वक करण्य	पात आलेल्या	कारवाईला कोण	त्या कलम	द्वारे संरक्षण देण्य	_ াব
	(1)	कलम 3	(2)	कलम 5	(3)	कलम 14	(4)	कलम 22	
		ong the follow ernment for the	_	<u>*</u>	•	s the protecti	on to C	entral or Sta	te
	(1)	Section 3	(2)	Section 5	(3)	Section 14	(4)	Section 22	
				<del></del>			<del></del>	<del></del>	_

A		LO:
63.	•• नाग	ारी हक्क संरक्षण'' अधिनियमांच्या 1955 तरतूर्दीनुसार खालील विधानांपैकी योग्य विधान निवडा.
	(a)	या कायद्या 1955 अंतर्गत असलेली सामुदायिक दंडाची तस्तूद आता रद्द करण्यात आली आहे.
	(b)	वरील कायदा काही वेगळ्याच नावाने संमत करण्यात आला होता.
	पर्यार	ग्री उत्तरे :
	(1)	(a) विधान असत्य असून (b) सत्य आहे.
	(2)	(a) विधान सत्य असून (b) असत्य आहे.
	(3)	(a) आणि (b) दोन्ही विधाने सत्य आहेत.
	(4)	(a) आणि (b) दोन्ही विधाने असत्य आहेत.
		elation to the provisions of "Protection of Civil Rights" act 1955 - choose the correcements.
	(a)	The provision of imposing collective (communal) fine under this act 1955 is deleted now.
	(b)	The above mentioned Act was passed by some other name.
	Ans	wer Options:
	(1)	(a) not true but (b) is true
	(2)	(a) true (b) is not true
	(3)	both (a) and (b) are true
	(4)	both (a) and (b) are false
64.	_	प्रतिबंधक कायद्यातील कलम 3 नुसार कोणतीही व्यक्ती हुंडा देत किंवा घेत असेल किंवा प्रोत्साहन देत असेल याला तुरुंगवासाची शिक्षा होऊ शकते जी पेक्षा कमी नसेल किंवा दंड होऊ शकतो की जे किंवा हुंड्याची रक्कम यापेक्षा जास्त असेल ती रक्कम.
	(1)	तीन वर्षां, ₹ 5000 (2) तीन वर्षां, ₹ 10000
	(3)	पाच वर्षां, ₹ 10000 (4) पाच वर्षां, ₹ 15000
		ording to section 3 of Dowry Prohibition Act, any person who takes or gives or abete giving or taking of dowry, is liable to be punished with a minimum imprisonment of and with a minimum fine of a contract or the amount of the value of such

(2) 3 years, ₹ 10000

(4) 5 years, ₹ 15000

dowry, whichever is more.

(1) 3 years, ₹ 5000

(3) 5 years, ₹ 10000

65.	अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 मधील कलम 2 (क) नुसार 'अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती' या शब्दप्रयोगांना, संविधानाच्या अनुच्छेद 366 चे अनुक्रमे खंड व यांमध्ये त्यांना जे अर्थ नेमून दिलेले आहेत तेच अर्थ या अधिनियमात असतील.										
	(1)	22, 23 (2) 23, 24 (3) 24, 25 (4)									
	Atro assig	rding to section 2(c) of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes' shall hat the section 2(c) of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes' shall hat the them respectively under clause and clause for the constitution.	ive the meanings								
	(1)	22, 23 (2) 23, 24 (3) 24, 25 (4)	23, 25								
66.	संयुक्त	राष्ट्र संघटनेने मानवी हक्कांच्या जाहीरनाम्याची घोषणा जागतिक स्तरावर कोणत्या दि	वशी केली?								
	(1)	15 ऑगस्ट 1947 (2) 10 डिसें ब र 1948									
	(3)	26 नोव्हेंबर 1949 (4) 1 ऑक्टोबर 1950									
	On which date United Nations Organisation proclaimed the Universal Declaration of Human Rights ?										
	(1)	15 August 1947 . (2) 10 December 1948									
	(3)	26 November 1949 (4) 1 October 1950									
67.	मानवी हक्क संरक्षण कायदा 1993 मधील कलम 19 हे शी संबंधित आहे.										
	(1)	वार्षिक आणि विशेष अहवाल									
	(2)	सशस्त्र दलाच्या संबंधातील कार्यपद्धती									
	(3)	राज्य आयोगाची रचना									
	(4)	तक्रारींची चौकशी									
	, ,	on 19 of protection of Human Rights Act 1993 deals with	·								
	(1)	Annual and special reports									
	(2)	Procedure with respects to Armed Forces									
	(3)	Constitution of state commission									
	(4)	Inquiry into complaints									

68.	मानवी हक्कांच्या संदर्भात खालीलपैको कोणता हक्क विकासाभिमुख आहे?										
	(1)	संचार आणि वास्तव	याचे स्व	वातंत्र्य							
	(2)	काम करण्याचा आ	धेकार								
	(3)	सशक्त पर्यावरण अ	सण्याच	त्रा अधिकार							
	(4)	सांस्कृतिक जीवनाच	ा भाग	होण्याचा अधि	कार						
		ich of the follow nan Rights)	ing ri	ghts are de	evelop	ment	oriented rights	? (in	connection with		
	(1)	Freedom of Mo	veme	nt and Resi	dence						
	(2)	Right to Work									
	(3)	Right to Health	Right to Healthy Environment								
	(4)	Right to participation in cultural life									
		व्हिएन्ना अकॉर्ड 19 द प्लॅटफॉर्म फॉर ॲ ong the following nan right issue ? Vienna Accord The Platform fo	क्शन ; whic 1994		(2) (4) owled (2) (4)	वरील lged th The	जिंग डिक्लरेशन ह सर्व hat domestic viol Beijing Declarat the above		s undoubtedly a		
70.	(1) The	The scheduled castes and the scheduled tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 received the assent of the President on 1989.									
	<del></del>	10 December	(2)	2 Octobe	- 	(3)	September 11	(1)	December 14		
कच्च	था का	गासाठी जागा /SPA	CE FO	OR ROUGH	IOW F	RK		- ~~-~~	рто		

71.	नागरी 	िहक्क संरक्षण आ द्वारे अस्पृ		1955 मधील कलम् केल्याकारणाने एख		-			
	(1)	अनुच्छेद 24	(2)	अनुच्छेद 17	(3)	अनुच्छेद 22	(4)	अनुच्छेद 21	
	any	ording to Sectio right accruing t ne constitution.							
	(1)	Article 24	(2)	Article 17	(3)	Article 22	(4)	Article 21	
72.		दी व्यक्ती जी अपर याचा अधिकार आहे		शकते अशा व्यक्ती	विरुद्ध वि	त्रशेष न्यायालयाला	,	आदेश पारि	_ त
	(1)	मनाई हुकूम	(2)	निलंबन	(3)	हद्दपारी	(4)	अटक	
		cial court has p mit offence.	ower to	pass an orde	r of	of a	person v	vho is likely t	0
	(1)	Injunction	(2)	Suspension	(3)	Externment	(4)	Arrest	
73.	पुढील	र शब्द को णांचे आहे	त ?						_
		ावी हक्क हे व्यक्ति गीण विकास करू श			ने अंग अ	ाहे की ज्याच्याशिव	त्राय कोणर्त	ही व्यक्ती स्वतःच	श
	(1)	प्रो. हेरॉल्ड जे. लम	-क <u>ो</u>	(2)	) ॲरीस	गटॉटल		be:	
	(3)	डॉ. बेनी प्रसाद		(4)	) डॉ. <u>द</u>	र्गादास बसू			
	Who	has said the fo	llowing	words?					
		man rights in fa self".	act are tl	nose conditions	of socia	ıl life without v	which no	man can be hi	S
	(1)	Prof. Harold J	. Laski	(2)	Aris	totle			
	(3)	Dr. Beni Prasa	nd	(4)	Dr.	Durga Das Bas	su		
									_

74 .	नागर्र	ो हक्क संरक्षण अधि	ानियम, 🛚	1955 मध्ये	य	। करिता शिक्षेची तर	तूद आहे.					
	(1)	व्यक्तिला इस्पितळ	गत दाख	ठ करुन घेण्यास नाव	~~का~~ रणे			,				
	(2)	वस्तुंची विक्री कर	ण्यास विं	जंबा सेवा पुरविण्यास	। नाकारणे	,						
	(3)	(3) अस्पृश्यतेवरुन उत्पन्न होणारे इतर अपराध										
	(4)	वरीलपैकी सर्व										
	The	protection of Ci	ivil Rig	thts Act, 1955 p	rovides	the punishmen	t for _	•				
	(1)	(1) refusing to admit persons to hospital										
	(2)	(2) refusing to sell goods or render services										
	(3)											
	(4)	all the above										
75.		वी हक्क संरक्षण का न करण्यात आलेली			नुसार, मा	नवी हक्क न्यायालये	म्हणजे	नुसार				
	(1)	कलम 21	(2)	कलम 30	(3)	कलम 14	(4)	कलम 28				
		ording to section ons the Human l		-		•	3 Hum	an Rights Court				
	(1)	Section 21	(2)	Section 30	(3)	Section 14	(4)	Section 28				
76.	मुंबई	पोलीस अधिनियम,	1951 ভ	या कोणत्या प्रकरणा	 त गुन्हा व	शिक्षा या संदर्भात त	 ारतूद केर	 र्ग आहे ?				
	(1)	प्रकरण तिसरे	(2)	प्रकरण चौथे	(3)	प्रकरण सहावे	(4)	प्रकरण सातवे				
	In w	vhich Chapter of	Bomba	ay Police Act, 19	951 offe	nces and punish	ments	are mentioned?				
	(1)	Chapter III	(2)	Chapter IV	(3)	Chapter VI	(4)	Chapter VII				
77.		दारी प्रक्रिया संहितेती तीने करणेची तस्तूद		अन्वये ३	भटक आ	रोपींची वैद्यकीय तप	गसणी पो	लीस अधिकाऱ्यांच्या				
	(1)	कलम 53	(2)	कलम 41	(3)	कलम 47	(4)	कलम 52				
		ording to nedical practitio			-		examin	ation of accused				
	(1)	Section 53	(2)	Section 41	(3)	Section 47	(4)	Section 52				

LO9					34	_				A		
78.	खार्ल	ोलपैकी कोणत्या ठि	काणी भार	तीय पुरावा का	यदा ला	गू होत	नाही ?					
	(1) लष्करी न्यायालय											
	(2)	कोणत्याही न्यायात	ल्यातील वि	केंवा ऱ्यायालय	पुढील :	सर्व न्य	यिक कार्यवाही	ना				
	(3)	लवादापुढील कार्य			9							
	(4)	भूसेना अधिनियम		भरविलेल्या त	रुष्करी ं	न्यायाल	याहन अन्य					
		ongst the follow						of an	nlicable :			
	(1)	Court Martial				2,,,,,		or up	pricuote :			
	(2)	All Judicial pi		gs in or bef	ore ar	ıy cot	ırt					
	(3)	To proceeding		-								
	(4)	Other than Co	ourt-Ma	rtial conver	ned ui	nder t	he Army A	ct				
79.		 ग्रेभन, धमको किंवा ोय साक्षीपुरावा अधि			-			वाहीत	असंबद्ध असतो''.	याबाबत		
	(1)	कलम 24	(2)	कलम 25				(4)	वरीलपैकी काहीह	ी नाही		
	` '	ich provision of	` '									
		at or promise is							,	•		
	(1)	Section 24	(2)	Section 25	5	(3)	Section 26	(4)	None of the a	bove		
80.	मुंबई	पोलीस अधिनियम	अंतर्गत ख		णाविरु	 द्व तडीप	गरीचा आदेश व	 काढता	येतो ?			
	(a)	समाजविघातक कृ	त्ये करुन	अशांतता पसर	वू शके	ल अर्श	व्यक्ती.					
	(b)	वारंवार शांबी-मो	र्चे काढून व	वाहतूकीस अड	थळा उ	गणणाऱ	ग व्यक्ती.					
	(c)	विहीत वेळेनंतर ध										
	(d)	साथीचा रोग झाले	ली व्यक्ती	जिच्या वास्तव	यामळे ३	रोग पस	रुन लोकांच्या ३	भारोग्या	स बाधा येऊ शकेल	i_		
	` '	यी उत्तरे :		, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	·· •					•		
	(1)				(2)	(b) i	(c) आणि (d)					
	` '	(a) आणि (d)					पैकी सर्व -		-			
	(3)	ler the provisio	ns of R	ombay Poli	` '			ho ov	tarmant order	can be		
		sed?	115 01 10	ombay 1 on	ce ne	i agai	nst whom t	HE EX	terment order	can De		
	(a)	Person who n	nay dist	urb peace d	loing a	anti s o	cial activitie	s.				
	(b)	Persons frequ	-		_				traffic.			
	(c)	Persons playi	ng song	s using loud	dspeak	kers al	ter permitte	ed tim	ie.			
	(d)	Person suffer public health		•			whose conti	nued	residence may	aff e ct		
	Ans	wer Options:		_								
	(1)	(b) and (c)	•		(2)		(c) and (d)					
	(3)	(a) and (d)			(4)	All	of the above					

81.	_	पोलीस अधिनियम						स निघून ज	ाण्याचा ः	आदेश देण्यात			
	आला	त्या क्षेत्रात परत ये	ण्याची तात	पुरती परवानः	गि देण्याची	तरतूद अ	ाहे.						
	(1)	61	(2)	64		(3) 63	3	(4)	65				
		provision of tendinected to ren		-									
	(1)	61	(2)	64	I	(3) 63	3	(4)	65				
82.		य दंड संहितेतील							_				
		अपशब्द वापरणे अगर काही वस्तू दाखिवणे किंवा हावभाव करणे हा व्यक्तिगत गुन्हा असून त्याकरिता पर्यंत कैद अगर दंड अगर दोन्ही शिक्षा होऊ शकतात.											
	(1)	सहा महिने	(2)	दोन वर्षे	(	(3) ए	क वर्ष	(4)	तीन	महिने			
	the r that sigh	ording to Section of the seligious feeling person or make to that person the may extend	gs of any ses any g shall be to	person, ut gesture in punished or	tters any the sight I with im with fine	word of of that prisonr or with	r makes a t person o nent of ei	ny sound or places	l in the any ob	hearing of ject in the			
	(1)	six months	(2)	two year	rs i	(3) 01	ne year	(4)	thre	e months			
83.	मुंबई	— पोलीस अधिनियम	च्या कल	न 66 मध्ये _		बाबत	सांगितले अ	भाहे.					
	(1)	पोलिसाने रस्त्यांव	ारील रहदार	ीचे नियमन	करणे								
	(2)	लोकांसंबंधीची पं	ोलीस अधि	काऱ्यांची क	र्तव्ये								
	(3)	लोकांच्या येण्याज	ाण्याच्या वि	उकाणी प्रवेश	करण्याचा	अधिकार	ζ						
	(4)	वरीलपैकी काहीह	ही नाही										
	Secti	ion 66 of the B	ombay I	Police Act	deals wi	th	·						
	(1)	·											
	(2)	Duties of pol			-								
	(3)	Power to ente		of Public	resort								
	(4)	None of the a	ibove _										
84.	मुंबई	पोलीस अधिनियम	शतील कल	म	मध्य	ये जादा प		खर्चाची व	बेकायदे	————— शीर जमावाने			
	केलेल	या नुकसानीच्या भ	रपाईची प्रम	गणशीर वसुर									
	(1)	53	(2)	51	(	(3) 54	1 ,	(4)	52				
		ion								of the cost			
		dditional police		-			•		•				
	(1)	53 	(2)	51 		(3) 54 	t	(4)	52				

85.	मुंबई	पोलीस अधिनियम	, 1951 _		येथे लाग	ू होतो.					
	(1)	फक्त मुंबई			(2)	मुंबई	उपनगरीय भा	ग			
	(3)	फक्त विदर्भ			(4)	संपूर्ण	महाराष्ट्र राज्य	ī			
	The	Bombay Police	Act, 19	951 extends	s to		*				
	(1)	Only Bombay	,		(2)	Borr	nbay Suburl	ban Ar	ea		
	(3)	Only Vidarbh	a Regic	n	(4)	The	whole Stat	e of M	ahara	ashtra	
86.	खाली	 लिपकी कोणता विष	ाय मुंबई ^प	पोलीस अधिनि	नयमातील	पोलीर	स विनियम कर	लम 44 म	मध्ये स	 ामाविष्ट होतो ?	
	(1)	साथीच्या रोगाचा	प्रादुर्भाव र	खिणे							
	(2)	मोकाट कुत्र्यांचा	नाश करणे	Ī							
	(3)										
	(4)	बंद इमारती व टि	काणे								
	` '	. ,		lice Act ur	nder Po	olice	Regulation	s cove	rs fo	llowing subject	
		·	,				O			0 ,	
	(1)	To prevent or	ıtbreak	of epidemi	c diseas	se .					
	(2) Destruction of stray dogs										
	(3)	Prevention of	riots								
	(4)	Closed buildi	ng/plac	es							
87.	मृत्यूप्	र्व जबाब हा	पु	रावा म्हणून ग्र	ाह्य धरणे	त येतो.					
	(1)	सदोष	(2)	लेखी		(3)	ऐकीव		(4)	कागदोपत्री	
	Dyir	ng declaration i	s admis	sible in evi	idence l	being	a	_ evid	ence.		
	(1)	Faulty	(2)	Written		(3)	Hearsay		(4)	Documental	
88.	महारा	ष्ट्रामध्ये सर्वोच्च पो	लीस प्रशिष्	क्षण संस्था को	<del></del> ठे आहे ?			_			
	(1)	पूणे	(2)	लोणावळा		(3)	नागपूर		(4)	नाशिक	
	• •	Saharashtra the	` '	oolice train	ing Ins						
	(1)	Pune	(2)	Lonawla	_	(3)	Nagpur		(4)	Nashik	
<del></del> 89.	कलम	ा 55 नुसार पारि त वे	 ਮਲੇਲਾ ਰਤੰ	 ोपारीचा आदेश	श किती	काळाप	— र्यंत अंमलात र	 ाहू शकत	गे ?		
	(1)	एक वर्ष	(2)	दोन वर्ष	(3)	तीन व	वर्ष	(4)	वरील	पैकी काहीही नाही	
	` '	what period the	order (	of externme	ent unc			` '	ept ii	n force ?	
	(1)	One year	(2)	Two year			e years	(4)	-	e of the above	

90.	-	पोलीस अधिनियम कलम 17 गणाखाली असतील.	याही जि	ल्ह्याचा -	अधीक्षक व जिल	न्ह्यांचे पोलीस	दलही		
	(1)	राज्य सरकार - राज्य सरकार		(2)	जिल्ह	ग्रंधिकारी			
	(3)	गृह मंत्रालय							
	According to Section 17 of Bombay Pol							Police Force	re of
	a district shall be under the control of					·		, check of	
	(1)	State Government		(2)	Dist	rict Collecto	r		
	(3)	Home Ministry		(4)	Dist	rict Magistra	ate		
91.	<u> </u>	 दारी प्रक्रिया संहितेतील कल	ਜ	 _ ने प्रथ	रम माहि	 हेती अहवाल लि	 हून घेण्याची :	पद्धत दिलेली अ	—— माहे.
	(1)	199 (2)	109		(3)	110	(4)	154	
		ion of cod		ıl proce	edure	provides for	the mann	er in which	first
		rmation is to be record			(2)	110	445	154	
	(1)	199 (2)	109		(3)	110	(4)	154	
92.		—————————— ने जो गुन्हा केलेला आहे असे	—_ 'अ' म्हणतो त्य	— ।।बद्दल ' ब	ब'ला ि	——— शक्षा करणेत येत	———— । आहे असा न्य	 गयनिर्णय दिला	—— जावा
		'अ' न्यायालयास आवाहन व							
	(1)	'अ' आणि 'ब' दोघांनी		-	'अ'				, ,
	` ′	पोलीस यंत्रणा		` '		चे नातेवाईक			
	(3)		iudaamant t	. ,			for a arism	seulaidh (A).	
		desires a court to give has committed. Who c							
		'A' and 'B' Both		(2)	'A'				
	(3)	Police Authority		(4)	A's:	relatives			
					_				
93.		ग्राह्य वैवाहिक जीवनाच्या व -	कोणत्या काळा त	एखाद्या	बाळा	वा जन्म झाल्या	स ते अपत्य	औरस आहे है	सिद्ध
	होईल								
	(1)	विवाहाच्या विच्छेदना नंतर							
	(2)	विवाहाच्या विच्छेदना नंतर	: 280 दिवसां त						
	(3)	विवाहाच्या विच्छेदना नंतर	: 365 दिवसांत						
	(4)	विवाहाच्या विच्छेदना नंतर	. 365 दिवसानं	तर					
		at period is prescribed d if it is born		born ou	at of v	alid marriag	ge can be p	oved legitir	nate
	(1)	Within 270 days afte	· er its dissolu	ıtion					
	(2)	Within 280 days after							
				(UV)!					
	(3)	Within 365 days after							

94.	असर्	दारी प्रक्रिया संहिता ठेल्या कोणत्याही स्थळ 1 त्यांचे झडती घेण्यार	ो खोटी ३	भसलेली कोणती	ही वज	ने, मापे	किंवा वजन करण्य		•
	(1)	कलम 153(1)	(2)	कलम 151		(3)	कलम 109	(4)	कलम 173(2)
	a wa	ording to arrant, enter any earching for any	place	within the l	imits	of suc	h station for t	he purpo	<u>-</u>
	(1)	Section 153(1)	(2)	Section 15	1	(3)	Section 109	(4)	Section 173(2)
95.	-	पोलीस अधिनियम, नेमली असल्याचे किंवा	समजण्या	त येणारी पोल	रीस दत	ग्रतील :	कोणतीही व्यक्ती	असा होतो	
	यांचा	 समावेश होतो.							
	(1)	21, 22	(2)	20, 21		(3)	23, 24	(4)	22, 24
	poli	ording to sectior ce force appointe n additional pol	ed or d	eemed to be	e appo	ointed	under this Ad	ct, and in	cludes a special
	(1)	21, 22	(2)	20, 21		(3)		(4)	
96.		लिपैकी कोणत्या न्य त्रासाच्या शिक्षेखेरिज,						• .	_
	(1)	मुख्य न्यायदंडाधिव	<mark>हारी</mark>		(2)	प्रथम	वर्ग न्यायदंडाधिव	गरी	
•	(3)	द्वितीय वर्ग न्यायदं	डाधिकारी	†	(4)	मुख्य	महानगर न्यायदंड	धिकारी	
		ch court may pa	-			-	•		
	(1)	Chief Judicial	Magist	rate	(2)	Judio	cial Magistrate	e First Cla	nss
	(3)	Judicial Magis	trate Se	cond Class	(4)	Met	opolitan Mag	istrate	
97.		मृत्यू घडून आला तं मृत्यू घडून आला तं					•	। संमतीने मृ	त्यू पत्कारला असेल
		्रात् वर्षे	(2)	बारा वर्षे	.,, .	•	सोळा वर्षे	(4)	अठरा वर्षे
	_	pable homicide is age of	not m	urder when	_	erson	whose death i	s caused,	being the above
	(1)	7 years	(2)	12 years		(3)	16 years	(4)	18 years

98.	फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम 108 प्रग	माणे कार्यकार <u>ी</u>	दंडाधिकारी एखाद्या व्यक्तीकडून चांगल्या वागणूकीसाठी
	किती कालावधी करिता बंधपत्र घेवू शकते	t?	
	(1) जास्तीत जास्त एक आठवडा	(2)	जास्तीत जास्त एक महिना
	(3) जास्तीत जास्त एक वर्ष		वरीलपैकी काहीही नाही
	Under Section 108 of Code of Cri	iminal Proc	edure Executive Magistrate can obtain bond
	from a person for his good behav		
	(1) Not exceeding one week		Not exceeding one month
	(3) Not exceeding one year	(4)	None of the above
99.	फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या तरतुदींनुसार जे	व्हा एखाद्या पोत	
	असतात तेव्हा त्या अपराधाला काय म्हणता	त?	
	(1) जामीनयोग्य अपराध (गुन्हा)	(2)	बिनजामिनी (अजामिन पात्र) अपराध
	(3) दखलपात्र - अपराध	(4)	अदखलपात्र अपराध
	Under the provisions of Cr.P.C.	when a po	olice officer has authority to arrest without
	warrant then such offence is known		
	(1) bailable offence	• /	non-bailable offence
	(3) cognizable offence	(4)	non cognizable offence
100.	सार्वजनिक ठिकाणी रहदारीच्या नियमनासा	 ठी व सुव्यवस्थ	ग राखण्यासाठी नियम करण्याचा अधिकार
	यांना प्रदान केला आहे.		
	(1) आयुक्त .	(2)	पोलीस उपअधिक्षक
	(3) पोलीस निरीक्षक	(4)	पोलीस उपनिरीक्षक
	• •	gulation of	traffic and for the preservation of Order in
	Public place is the job of	·	
		(2)	Donuty Superintendent of Police
	(1) The Commissioner (3) Police Inspector	(2) (4)	Deputy Superintendent of Police Police Sub-Inspector

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे...)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती
- (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
- (3) राजा राममोहन रॉय
- (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' **होईल, यास्तव** खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. (1) (2) (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK